

Factsheet

Vrouwelijke Genitale Verminking

Definitie: Meisjesbesnijdenis is een ingreep aan de uitwendige vrouwelijke geslachtsorganen zonder medische noodzaak.

Typen besnijdenis: Er zijn verschillende manieren waarop de vrouwelijke geslachtsorganen worden besneden. Dit hangt af van het lokale gebruik, de wens van de ouder(s) en de besnijd(st)er. De World Health Organization (WHO) onderscheidt vier vormen:

Type 1: Gedeeltelijke of totale verwijdering van de clitoris, en/of de voorhuid.

Type 2: Gedeeltelijk of totale verwijdering van de clitoris en de kleine schaamlippen, met of zonder verwijdering van de grote schaamlippen.

Type 3: Vernauwen van de vaginale opening door wegsnijden en aan elkaar hechten van de kleine schaamlippen en/of de grote schaamlippen, met of zonder verwijdering van de clitoris.

Type 4: Alle andere schadelijke handelingen aan de vrouwelijke geslachtsorganen om niet-medische redenen, zoals prikken, piercing, kerven, schrappen en wegbranden.

Terminologie: VGV of meisjesbesnijdenis?

Vrouwelijke Genitale Verminking (VGV) is de letterlijke vertaling van de term die de WHO voor meisjesbesnijdenis gebruikt, namelijk: *Female Genital Mutilation* (FGM).

Nederland gebruikt de term VGV, omdat het net als de WHO van mening is dat het gaat om verminking, en in het geval van kinderen om een ernstige vorm van kindermishandeling. Professionals gebruiken vaak de term *meisjesbesnijdenis* in het directe contact met mensen uit de risico-gemeenschappen; in dergelijke gesprekken is het opbouwen van een vertrouwensrelatie van groot belang. Dan is het nuttig om een niet-veroordelende term te gebruiken.

Medische en psychische gezondheidsklachten door VGV

Vrouwen en meisjes leggen bij eventuele klachten niet vanzelfsprekend een verband met de besnijdenis. Klachten worden gezien als horend bij het 'vrouw-zijn', niet als gevolg van de besnijdenis. In veel gevallen gaat dit samen met onbekendheid van het menselijke lichaam en de verschillende lichamelijke functies. Vaak is daarom pas na het leggen van een relatie tussen besnijdenis en gezondheidsrisico's een gesprek mogelijk over het verbod op VGV in Nederland.

Mogelijke **gevolgen tijdens en na de ingreep** zijn: extreme pijn (wanneer de ingreep zonder verdoving plaatsvindt); klachten van urinewegen (pijn bij het plassen, ophoping urine in de blaas); overmatig bloedverlies; kans op infectie (lokaal, evt. met abcesvorming, hepatitis, hiv of tetanus); shock; overlijden.

Mogelijke **gevolgen op lange termijn**, bv: menstratieklachten; moeilijke/pijnlijke urinelozing (m.n. als opening kleiner is); chronische pijn in onderbuik; chronische urineweg/vaginale infecties; verminderde vruchtbaarheid; psychosociale klachten; seksuele klachten; posttraumatische stressstoornis.

Feiten en cijfers

Prevalentie wereldwijd:

200 miljoen meisjes en vrouwen ter wereld zijn besneden.

Aantal meisjes dat risico loopt besneden te worden:

3 miljoen meisjes per jaar in de wereld.

Prevalentie VGV in Nederland:

Er wonen in Nederland naar schatting ruim 29.000 vrouwen die een besnijdenis hebben ondergaan. Het gaat bij dit cijfer om vrouwen die afkomstig zijn uit de 29 landen waar VGV volgens de WHO is geconcentreerd, zoals bekend was in 2012.

Ongeveer 80% van deze vrouwen is afkomstig uit Somalië, Egypte, Ethiopië/Eritrea en de Koerdische autonome regio in Noord Irak.

Incidentie van meisjesbesnijdenis in Nederland

Naar schatting lopen jaarlijks tussen de 40 à 50 in Nederland woonachtige meisjes het risico besneden te worden, meestal tijdens vakantie/familiebezoek in land van herkomst.

Leeftijd van besnijdenis:

VGV vindt meestal plaats op de leeftijd van 4 tot 12 jaar. Maar op een aantal plekken wordt een paar dagen na de geboorte al besneden. Ook tot vlak voor het huwelijk kan meisjesbesnijdenis plaatsvinden. Migratie kan eraan bijdragen dat besnijdenis op een andere leeftijd plaatsvindt dan gebruikelijk is in de oorspronkelijke omgeving.

Oorsprong:

Het besnijden van vrouwen is een pre-islamitisch en pre-christelijk gebruik. Het staat niet in de Koran of Bijbel vermeld als religieus voorschrift.

